

SARKAŅU ZIŅAS

Madonas novada Sarkaņu pagasta pārvaldes izdevums

2022. g. OKTOBRIS-DECEMBRIS Nr. 4 (97)

Ziemassvētku laiks ir gada sirsnīgākais un mierīgākais periods, kas liek uzmirdzēt labākajam, kas ir mūsos un mums apkārt. Novēlu ikvienam no jums sagaidīt baltus Ziemassvētkus, pavadot sirsnīgus brīžus un priecājoties kopā ar ģimeni, tuvuajiem un mīļajiem. Uzsmaidīsim cits citam, jo smaidis neko nemaksā, bet silda sirdi. Jaunajā gadā novēlu stipru veselību, dzīvesprieku, neatlaidību un spēku, virzoties uz nospraustajiem mērķiem un tos sasniedzot. Lai mums visiem izdodas!

Sandis Kalniņš, pagasta pārvaldes vadītājs

Nāk Ziemassvētki, egļu smarža liega,
Un viegli baltas pārslas slīd.
Bet sirdi nevar ieputināt sniegā,
Tai jāiet lielus sapņus piepildīt.

Kad uz zaļa egļu zara šūpojas
Ziemassvētku brīnumus un gaišs
kārdinoši smaržo pēc piparkūkām,
lai ikvienu pārņem miera, mīlestības
un padarīta darba sajūta!

Izbaudiet to!

Lai balti, mīļi un sirsnīgi
Ziemassvētki! Lai panākumiem
bagāts, idejām un iecerēm pārpilns
Jaunais gads!

Staņislava Pommere,
sociālā darbiniece

Ziemassvētku laiks...
kad vārdi, ko vēlamies teikt, tiek
rakstīti sirdī,
kad izzūd ikdienas rūpes,
kad atceramies būtisko.
Tas ir Ziemassvētku laiks.

Lai Ziemassvētku klusums nes mieru
jūsu sirdīs un lai kopā ar Jauno gadu
atnāk cerību piepildījums!

Anita,

nekustamo īpašumu nodaļas vadītāja

Satin sirdi eņģeļa matos,
Ziemas saulgriežu vakars kad klāt.
Prieka brīžus kā rudzus statos
Jaunam gadam graudus sāk vākt.

Lai Ziemassvētku miers vienmēr
sirdī! Lai Jaunais gads nāk ar sauli
rokā, auglīgs, uzticīgs un cilvēcis!

Inga, lietvede-kasiere

Ziemassvētku gaidīšanas laiks

Ir atkal laiks, kad gaidām Ziemassvētkus –
to svēto brīnumu, ko dziļi izjūt sirds un prāts.
Klāt atkal laiks, kad līdz ar sveču ziediem
Plaukst mūsu dvēselēs gaišs svētlaimības prieks.

Par spīti tam, ka vakaros agri paliek tumšs, šie svētki tik un tā ir paši gaišākie,
jo Ziemassvētku gaidīšanas laikā viss kļūst pasakaini skaists – izrotātās eglītes,
dekorācijas logos, gaišās uguntiņas, piparkūku smarža. Tas viss liek aizmirst
ikdienas rūpes un iegrīmt svētku atmosfērā.

Priecīgu un gaišu Ziemassvētku gaidīšanas laiku un laimīgu Jauno –2023. – gadu!

Didzis Akmentiņš,
Madonas novada Sarkaņu pagasta Biksēres bibliotēkas vadītājs

Ticot cilvēku spējai saglabāt gaišumu
sevī, 2022. gadā novēlu paturēt
tikumiskos principus,
kas rotā cilvēku savstarpējās
attiecības.

Irina, Sarkaņu bibliotēkas vadītāja

Klāt Ziemassvētku laiks un pavisam drīz arī Jaunais gads. Mēdz teikt, ka pagātne ir aizmirsta, bet nākotne – dāvana, tāpēc tās saturu visticamāk uzzināsim tikai tad, kad rūpīgi būsim to izsainojuši no krāšņā un čaukstošā dāvanu papīra.

No šī – 2022. – gada pamazām kļusi atvadāmies un sakām lielu paldies par visu, ko tas mums devis un mācījis.

Lai Jaunais gads nāk ar piepildījumu tam, ko visvairāk vēlaties, ar dzīvesprieku, stipru veselību un mīlestību!

Lai tas nes jaukas dienas, laimi, smaidus, satīcību, lai dod spēku uzsākt un realizēt tūkstoš jaunu ideju!

Lai Jaunajā gadā piepildās tas, kas vecajā meklēts un neatrasts!

Valda Kļaviņa, tautas nama "Kalnagravas" un amatu skolas vadītāja

Pagasta pārvaldē

Tuvojoties gada izskaņai, pagasta pārvaldes galvenā uzmanība ir vērsta uz nākamā gada budžeta plānošanu un inventarizāciju veikšanu.

No praktiskām lietām jāsaka, ka liels darbs veikts, lai attīrītu pagasta ceļus no sniega. Tādu sniega daudzumu negaidījām. Tomēr kas gan būtu ziema bez kārtīgām kupenām. Paldies pagasta zemnieku saimniecību ļaudīm un uzņēmējiem par palīdzību ceļu uzturēšanā!

Priecē tas, ka pirms snigšanas būvnieks SIA "LV Roads" paspēja ieklāt divas

asfalta kārtas ceļa posmam Bikšērē no veikala "Libe" līdz šosejai P37. Pavasarī pabeigsim ietvju būvniecību, kāpņu izbūvi pie multifunkcionālā centra "Logs" un ceļa horizontālo apzīmējumu krāsošanu. Esam noslēguši projektēšanas līgumu ceļa posma Bikšērē no avotiņa līdz J. Ramaņa ielai pārbūvei. Tātad šis ir nākamais mērķis ciema ceļu sakārtošanā.

Kultūras dzīve Sarkaņu pagastā joprojām ir visaugstākajā līmenī. Priecē vairāki Ziemassvētku sarīkojumi pagasta ļaudīm un, protams, arī cilvē-

ku atsaucība, apmeklējot pasākumus.

Strādājam pie ieceres par slidotavas izveidi pie multifunkcionālā centra "Logs". Te neatsveramu atbalstu sniedz vietējie uzņēmēji. Lai gan laika prognozes šobrīd nesola salu, cerams, āra gaisa temperatūra noturēsies ap -7 grādiem, kas ir priekšnosacījums ledus klājuma ierīkošanai slidotavā.

Lai visiem sirsnīga un priekpilna gada izskaņa!

Sandis Kalniņš,
pagasta pārvaldes vadītājs

Svētku brīži

Svētku egli iededzot

17. decembra vakarā koncertā "Visa pasaule ir atkal kopā" tika iedegta svētku egle "Kalnagravās". Jauktais vokālais ansamblis "Rondo" uz koncertu bija aicinājis novada dziedošos kolektīvus – Lubānas kultūras

nama jaukto vokālo ansambli "Naktsputni", Madonas kultūras nama jaukto vokālo ansambli "Cantate", Dzelzavas kultūras nama sieviešu vokālo ansambli "Variants" un tālākus viesus – Siguldas novada Lēdu-

rgas kultūras nama vīru vokālo ansambli "Lēdurgas vīri". Visu kolektīvu sniegums bija skanīgs un pārliecinošs un pasākuma apmeklētājiem sagādāja īstu svētku prieku.

Valdas Kļaviņas teksts un foto

Jaunieši darbībā

Sākot ar 20. decembri, multifunkcionālā centra "Logs" telpās smaržo pēc Ziemassvētkiem. Par to parūpējās lieli un mazi piparkūku mīklas darbnīcas dalībnieki.

Pagasta čaklais un radošais rūķis Vivita Ļebedeva dalījās ar darbnīcas apmeklētājiem ar vieglu, ekonomisku un ļoti gardu piparkūku mīklas recepti. Katram bija iespēja izgatavot pašam ar savām rokām visgardāko mīklu savām šī gada svētku piparkūkām.

Vairāk nekā 16 kg mīklas 10 katliņos tika pagatavots nieka trīs stundās. Pa vidu paspējām arī izcept dažas piparkūkas.

Piparkūku mīklas darbnīca multifunkcionālajā centrā "LOGS"

Nobeigumā Vivita atklāja savu perfektu glazūras recepti, nodemonstrējot tās gatavošanu soli pa solim.

Lai arī mīklas gatavošanas process ir, kā Vivita saka, ļoti vienkāršs, tomēr ir daži svarīgi aspekti, kas jāņem vērā. Tāpēc es kā viena no darbnīcas dalībniecēm ļoti novērtēju pieredze-

jušas un zinošas meistares padomus.

Ļoti priecēja jau pieredzējuši darbnīcas apmeklētāji, kuri dalījās arī ar savām zināšanām mīklas gatavošanā. Ņemot vērā kuplo apmeklētāju skaitu, pieredzējušo apmeklētāju palīdzība darbnīcas vadīšanā bija ļoti noderīga. Paldies!

No produktiem, kuri ikdienā mums

pieejami, un no nedaudz specifiska garšvielu salikuma radījām sev svētku prieku. Man patiesi iepriecina doma, ka tik daudzās mājās šogad tiks ceptas piparkūkas no mīklas, ko gatavoja meita, dēls, mamma vai pats.

Aigas Dzenes teksts un foto

Jaunie projekti

Vien dažas dienas pirms mūsu Valsts dzimšanas dienas Biksērē tika atklāta Veselības taka. Par to, kā radās ideja un ko taka piedāvā, ar "Sarkanu Ziņām" dalās projekta autors Klāvs Sveķis.

Kā radās ideja par trasi, kā noritēja idejas realizācija?

– Projekts "Veselības takas izveide Biksērē" īstenots ar biedrības "Madonas futbola attīstībai" un ar Madonas novada pašvaldības atbalstu. Aprīļa beigās startējām Madonas novada pašvaldības NVO iniciatīvu projektu konkursā. Konkursa mērķis ir atbalstīt sabiedriski nozīmīgu aktivitāšu īstenošanu Madonas novadā, veicinot iedzīvotāju iniciatīvu un līdzdalību aktuālu problēmu risināšanā, apkārtējās vides sakārtošanā un dzīves kvalitātes uzlabošanā, un sadarbību starp pašvaldību, vietējām kopienām un nevalstiskajām organizācijām. Manuprāt, Veselības takas izveide atbilda konkursa mērķim. To apstiprināja arī konkursa komisija, apstiprinot biedrības iesniegto projektu.

Tā kā esam sporta biedrība un popularizējam fiziskās aktivitātes un aktīvu dzīvesveidu, vēlējamies veicināt novada iedzīvotāju iesaisti lietderīgāk pavadīt savu brīvo laiku. Biksēre ir skaists ciems – daba, reljefs. Tāpēc radās ideja apvienot lietderīgo ar patīkamo un izveidot

maršrutu, kurā iespējams izkustēties.

Projekta kopējās izmaksas ir 1558,60 eiro, no kurām 90 procenti ir Madonas novada pašvaldības līdzfinansējums, 10 procenti biedrības "Madonas futbola attīstībai" finansējums.

Plakātu izveide, maketēšana un uzstādīšana veikta sadarbībā ar Madonas uzņēmēju SIA "LIAN Gaismas reklāmas", savukārt maršruta izveide un plakātu izvietojums saskaņots ar Sarkanu pagasta pārvaldi.

Cik garš ir maršruts, vai trase sarežģīta?

– Aptuveni divi km garajā maršrutā ir izvietoti desmit informatīvi plakāti ar vingrojumiem. Maršrutā iekļauti gan elpošanas vingrinājumi, gan līdzsvara, izstaiņšanās vingrojumi – vingrojumi, kas aptver visa ķermeņa izkustēšanos. Tie nav sarežģīti, jo domāti visām vecuma grupām. Katrā plakātā iekļauts detalizēts vingrojuma apraksts un vizualizācija, kā arī norādīts vingrojuma dozējums (cik reizes jāveic) dažādām vecuma grupām – no 4 līdz 12 gadiem, no 13 līdz 18 gadiem, no 19 līdz 65 gadiem un 66 un vairāk gadiem. Tāpat pie katra plakāta pievienota Biksēres karte, lai vieglāk atrast nākamo plakāta atrašanās vietu.

Noteikti ir saņemtas arī atsauksmes par trasīti?

Veselības taka

– Šobrīd esmu saņēmis atsauksmes no multifunkcionālā centra "Logs" jauniešiem – esot patīcis un forši, ka Biksērē esot kaut kas jauns, iespēja, kā aktīvāk pavadīt dienu. Tieši man vairāk nav sniegtas atsauksmes, bet pēc aktivitātēm un lielā skaita cilvēku, kas ar ierakstu "dalījušies" Facebook, redzams, ka interese par to ir.

Aicinām ikkatru ar saviem tuviniekiem, draugiem, ģimeni vai individuāli apmeklēt Veselības taku Biksērē un aktīvi pavadīt laiku.

Ar Klāvu Sveķi tikās Valda Kļaviņa
Foto no personīgā arhīva

“Sarkāņu Ziņu” favorīts

Prieks par sarkaniešu darba novērtējumu

9. decembrī Madonas kultūras namā notika Madonas novada jaunatnes lietu gada balvas “Sudraba gailis” noslēguma pasākums, ko jau desmito gadu organizē Madonas novada jauniešu dome. “Sudraba gailis” ir nomināciju konkurss, kura mērķis ir noskaidrot Madonas novada aktīvākos jauniešus un interesantākos pasākumus, nominējot pašiem sevi vai kādu citu jauniešu centru, skolu, citu ar jauniešiem saistītu iestādi vai tās pārstāvjus, biedrību, neformālu jauniešu grupu, sabiedrisko organizāciju, skolu līdzpārvalžu, pašpārvalžu biedrus. Iesniegt pieteikums var ikviens Madonas novada iedzīvotājs.

Anketu nominācijās “Līderis”, “Aktīvistis”, “Izaugsme”, “Jaunietis pagastam”, “Pasākums jauniešiem”, “Vieta jauniešiem” un “Atbalsts jauniešiem” varēja aizpildīt līdz 11. novembrim sociālajos tīklos. Nosakot uzvarētājus, vērtēti gan žūrijas vērtējums, gan iedzīvotāju balsojums FB profilā. Katrā no nominācijām iedzīvotāju balsojumam žūrija izvirzīja trīs pretendentes.

Prieks, ka vairākām nominācijām tika izvirzīti arī mūsējie, novērtējot viņu darbu gan pagasta, gan novada labā.

Balvas gaida īpašniekus.

Nominācijā “Jaunietis pagastam” tika nominēta un ATZINĪBU saņēma Eva

Everita Rozentāle. Pieteikumā par viņu teikts: “Eva aktīvi darbojas multifunkcionālā centra “Logs” ikdienā. Regulāri apmeklē centru, piedāvā savas idejas un radoši pieiet ikdienas centra dzīves dažādošanai. Visos centra organizētajos pasākumos darbojas kā vadītājas labā roka. Uz Evu vienmēr var paļauties un uzticēties.

Eva uz multifunkcionālo centru “Logs” ir atvedusi jauniešus, kuri neko par centru nezināja vai vienkārši nebija sākuši to apmeklēt. Eva ir ļoti harizmātiska, līdz ar to viņa izveidojusies par līderi, kas aiz sevis pavelk arī citus jauniešus.

Eva šobrīd ir iesniegusi projektu, kas ir saistībā ar Latvijas Jaunatnes padomi. Tā kā viņai pašai patīk fiziskas aktivitātes un slodze, viņa šajā projektā piesaistīja dažādus cilvēkus, kuriem liela fiziskā slodze. Kā atzīst pati Eva: “Man patīk tas, ko esmu izdarījusi un par to priecājos. Tomēr ir vēlme iesaistīt aktīvā darbībā arvien vairāk jauniešus, kas ir sociālā riska grupā. Ceru, ka šis projekts pozitīvi mainītu apkārtni man un vispārīgi pagastam.”

Nominācijā “Atbalsts jauniešiem” tika nominēti Aiga Dzene un Klāvs Sveķis.

Aiga Dzene saņēma ATZINĪBU un, lūk, kas par viņu teikts pieteikumā:

“Aiga ir multifunkcionālā centra “Logs” vadītāja. Enerģiska, atraktīva un uz attīstīšanos vērsta. Ir lielisks atbalsts pagasta jauniešiem. Kopā ar viņiem Aiga spēlē spēles, radoši darbojas un rīko aizraujošus pasākumus. Aiga ne tikai ir Sarkāņu pagasta jauniešu drošais plecs, bet arī izpalīdzīga kolēģe pārējiem novada jaunatnes darbiniekiem. Īsajā laikā, ko viņa pavadījusi centra vadītājas amatā, paspējusi iegūt vietējās kopienas cieņu un atbalstu. Jāpiebilst, ka Aiga neapstājas pie sasniegtā, bet cenšas pilnveidoties kursos un studijās.

Aiga organizē ļoti daudz pasākumu. Ir atsaucīga un jauka pret visiem. Viņa motivē jauniešus nākt uz jauniešu centru, dod padomus visādās situācijās, kā arī palīdz jauniešiem ar mājasdarbiem. Aiga ieklau-

Nominācija “Jaunietis pagastam”.

sās jauniešu idejās, ir pretimnākoša, uzklaua senioru domas. Aiga tiešām domā par visiem.

Klāvs Sveķis nominācijā “Atbalsts jauniešiem” saņēma galveno balvu “Sudraba gailis”. APSVEICAM!

Klāvs ir futbola komandas “Madona” dibinātājs, spēlētājs un arī treneris. Viņš ir arī Latvijas izlases spēlētājs. Klāvs ir nodibinājis biedrību “Madonas futbola attīstībai”, kura aktīvi piedalās dažādos projektu konkursos ar mērķi attīstīt sportisko garu Madonas jauniešos. Futbola kluba “Madona” lielākā daļa spēlētāju (70%) ir jaunieši. Klāvs jauniešos attīsta mīlestību pret sportu, vēlmi būt aktīviem sociālajā dzīvē un līdzdalību dažādos procesos gan komandā, gan novadā. Katru gadu Klāvs ar komandas biedriem apmeklē bez ģimenes palikušos bērnus Grašu ciematā. Arī šogad 22. oktobrī komanda iepriecināja Grašu bērnu ciemata bērnus, līdzī sev vedot dāsnas dāvanas un kopā ar bērniem piedaloties sportiskās aktivitātēs. Šādā veidā Klāvs saviem komandas jauniešiem māca līdzcietību un vēlmi iesaistīties labdarības pasākumos, ieguldot ne tikai finanses, bet arī reālu savu klātbūtni un atbalstu. Viņš nesavtīgi un bez finansiālas atlīdzības velta savu laiku un uzmanību dažādu sociālo grupu jauniešiem. Klāvs regulāri organizē arī savas komandas saliedēšanās pasākumus ar sportisko, azartisko un arī atpūtas daļu, tādā veidā jauniešiem palīdz iemīlēt sportu, komandu un savu

Klāvs Sveķis saņem "Sudraba gaiļi".

novadu. Spēlēt komandā, kas nosaukta dzimtā novada vārdā, ir liela atbildība un gods. Klāvs ar komandu un saviem jauniešiem ir pelnījis atzinību ne tikai kā futbola kluba "Madona" līderis, bet arī kā Sarkaņu pagasta Biksēres sporta attīstības virzītājs.

Nominācijā "Vieta jauniešiem" tika nominēts un ATZINĪBU saņēma **multifunkcionālais centrs "Logs"**.

Pieteikumā "Logs" raksturots šādi:

nozīmīgu vietu vietējās kopienas iedzīvotājiem, īpaši jauniešiem, kur saturīgi pavadīt brīvo laiku, piedalīties dažādos pasākumos, īstenot savas idejas vai vienkārši parunāties. Centrā tiek piedāvāts plašs atbalsta klāsts, organizētas dažādas aktivitātes, pasākumi, iesaistot ne tikai Sarkaņu pagasta, bet arī tuvākās apkārtnes jauniešus. Jaunieši kopā ar tā vadītāju Aigu aktīvi iesaistās visur, kur var, un ir lieliska vieta,

Labākie nominācijā "Vieta jauniešiem".

"Pēdējā gada laikā centrs ir attīstījies un kļuvis par

kur jauniešiem uzturēties un saliedēties.

Tas, ka no Sarkaņu pagasta žūrija iedzīvotāju balsojumam izvirzīja četrus pretendentes, ir apstiprinājums tam, ka tiek strādāts pareizā virzienā un mums ir, ar ko lepoties. Vajag tikai pašiem būt aktīviem un iesaistīties. Prieks par to, ka arī pasākuma vadītāji bija mūsējie – Raimonds Druvaskalns un Elīza Madsena.

Lai arī turpmāk netrūkst ideju, uzņēmības un prieka par visu, kas notiek, kas paveikts un ko vēl plānots realizēt!

Informāciju apkopoja **Valda Kļaviņa**
Agra Veckalniņa foto

Svētku brīži

19. decembrī tautas namā "Kalnagravas" patiens prieks un līksme mazajiem sarkaniešiem, jo viņus tur apciemoja pats Ziemassvētku vecītis. Bet vēl pirms viņa ierašanās mazākie Sarkaņu pagasta iedzīvotāji kopā ar mammām, tētiem, lielajām māsām un brāļiem izklaidējās ar jautro lelli un četriem multifunkcionālā centra "Logs" rūķiem. Visi dziedāja dziesmas un devās rotaļās.

Ziemassvētku vecīša ierašanās bija ļoti gaidīta. Mazie, kā nu kurš, dažs drošāk, dažs mammai klēpī, ar nepacietību gaidīja lielā maisa atvēršanu. Ar dzejolišu

skaitīšanu, dejošanu un dziedāšanu katrs nopelnīja savu pirmo svētku saldumu tūti.

Pēc rotaļām un saldumu saņemšanas

sanākušie tika aicināti izgreznot savu piparkūku eglīti. Paldies par piparkūkām un glazūru čaklajam pagasta rūķim Vivitai!

Liels prieks bija par sanākušo aktīvu līdzdarbošanos lelles dziesmu dziedāšanā un rotaļu iešanā.

Liels paldies lellei, rūķiem un Ziemassvētku vecītim, jo kopā mēs uzbūram bērniem svētkus!

Aigas Dzenes teksts un foto

Vēstures atspulgos

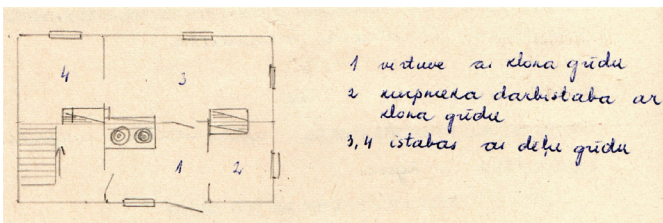
Ievadam

Madonas novadpētniecības un mākslas muzeja krājumā ir uzņemti priekšmeti (darba rīki, darinājumi u.c.), foto, dokumenti par vairāk nekā divdesmit kurpniekiem un šī amata veicējiem, kas strādājuši Madonas novada teritorijā 20. gs. pirmajā pusē un vidū. Muzeja krātuvē Sarkaņos kopš decembra skatāma izstāde “Kurpnieki. Darba rīki. Apavi” ar materiāliem no muzeja krājuma, arī par diviem Sarkaņu pagasta bijušajiem kurpniekiem – Voldemāru Palmakovski (1890-1983) un Kārli Leišānu (1876-1964).

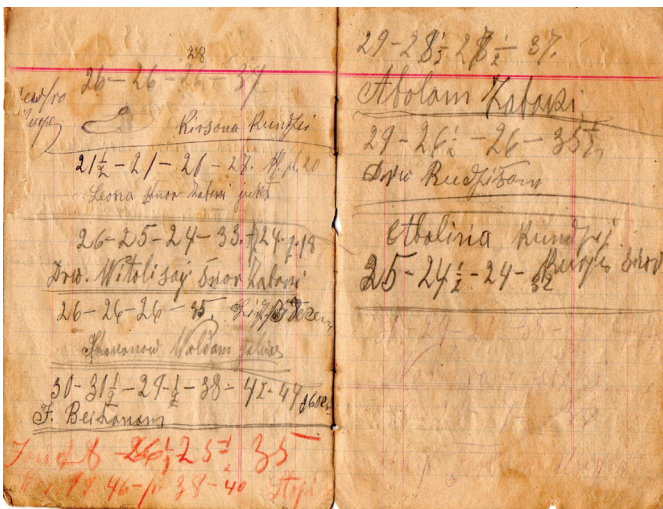

“Robežnieki” tapuši 1922. un 1923. gadā. Muzeja ekspedīcijas materiālos atrodama ziņa, ka mājas cēlājs bijis Kārlis Leišāns, būvējis namdaris Pēteris Dzenis (1877-1928) no Sarkaņu pagasta, Annas Leišānes tēvs.

A. Jakovela foto 1983. gada vasarā **MNM 18245:18**

Dzīvojamās mājas “Robežnieki” plānojums.
Zīmējums no 1983. gada ekspedīcijas materiāliem

K. Leišāna piezīmju grāmatiņa ar datētiem pasūtījumu ierakstiem kurpju, īso un garo zābaku gatavošanai Cesvaines pagasta, arī centra, iedzīvotājiem (kādu laiku “Robežnieki” skaitījās Cesvaines pagasta teritorijā). **MNM 17837**

No izstādes “Kurpnieki. Darba rīki. Apavi”

K. Leišāna sieva Anna
(dzim. Dzene).

Foto no interneta
resursiem

Izpētot muzeja 1983. gada Sarkaņu ciema ekspedīcijas materiālus un interneta resursus <https://www.geni.com/people>, atradu vēl neminētu informāciju un foto par Kārli Leišānu. Viņa mājās “Robežnieki” ekspedīcijas laikā tika iegūtas vairāk nekā 200 muzeja vienības, to skaitā liels daudzums liestu, arī citu kurpnieka lietu. Neliels ieskatš no izstādes materiāliem turpinājumā.

Izstāde skatāma krātuves darba laikā vai apmeklējums (arī citā laikā) iepriekš piesakāms pa telefona nr. – 26579716.

Sirds gaišumā sagaidīt Ziemassvētkus, veselīgu un mierīgu viesiem 2023. gadu!

Inese Sudāre

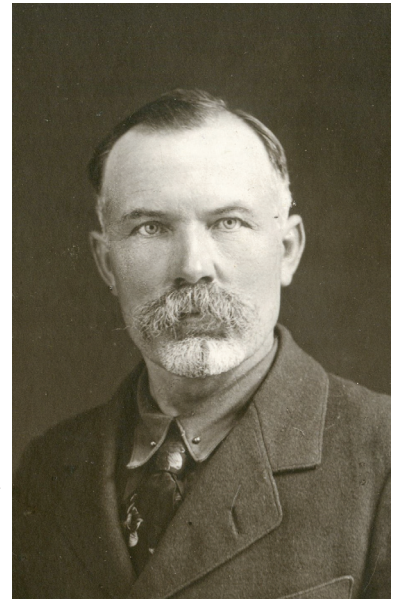
Kārlis Leišāns

Kurpnieks Kārlis Jēkabs Leišāns (Leiše), dzimis 1876. gada 15. oktobrī Aizkujas “Iņkās”, vecāki – Ansis Leiše un Anna Leiše. Bijis precējies ar Annu Boķāni (Bokāni) (1863-?), Mariju Annu Helēnu Mastiņu (1896-1954), Annu Dzeni (1912-1991).

Sievas Annas Leišānes atmiņās par vīru teikts: “Kalpa dēls. Dzimis, audzis un dzīvojis Sarkaņu pagastā, visilgāk, kad bijis jau amatnieks, dzīvojis “Andruškās” (..) 20. gadu sākumā K. Leišānam piešķirti divi ha zemes – Aizkujas “Robežnieki”.

K. Leišāns taisījis pēc pasūtījuma vīriešu un sieviešu apavus, labojis tos, tāpat labojis arī zirglietas. Kad nodibinājies kolhozs un vēlākajos gados, K. Leišāns darījis galvenokārt seglinieka darbu – labojis zirglietas.” (No *Annas Leišānes (prec. 1958. gadā) stāstījuma, ko 1983. gada 7. jūnijā pierakstīja Dace Zvirgzdiņa.*)

Sarkaņu skolas materiālos glabājas Rutas Lāces (prec. Bērziņa) atmiņas par mācību laiku, kas iesācies II pasaules kara laikā. Sarkaņu septiņgadīgo skolu Ruta beidza 1948. gadā. Viņas atmiņās pieminēti skolotāji un tehniekie darbinieki, kuri redzami nedaudzās tā vai vēlāka laika fotogrāfijās. Atmiņas pierakstītas 1995. gada maijā, kad pie skolas absolventes bijusi tā gada 6. klase pārgājiena laikā. Vietām iespējamas neprecizitātes, piemēram, nosaucot skolotājus un mācītos priekšmetus u.c., jo atmiņu pierakstīšanas brīdī stāstītāju no skolas laikiem šķīra gadi piecdesmit, šobrīd tā jau ir ap 75-80 gadu sena vēsture.

Kārlis Leišāns.
No foto **MNM17827:1**

Ruta Bērziņa toreiz atcerējās, ka 1940. gados, mainoties valdībām, skolēni atbilstoši tā laika programmām “cilāti” pa klasēm uz priekšu un atpakaļ. Dienā bijis apmēram sešas mācību stundas. Ticības mācību un vācu valodu mācījusi skolotāja Āboliņa. Saprotami skaidrojusi Bībeles stāstus. Vācu laikā bijis ļoti stingrs skolotājs Korsaks (vēlāk aizgājis uz Madonu), viņa stundās valdījusi disciplīna – nedrīkstējuši nemaz pļāpāt. Lielajām klasēm bijis stingrs skolotājs Āboliņš. Ģeogrāfiju mācījusi Ženija Dievkociņa, stingra, bet nervoza skolotāja. K. Dievkociņš bijis direktors (vēlāk strādājis Madonā).

Katru rītu tādā kā līnijā tikuši pārspriesti skolas (un ne tikai) notikumi. Mācījās lielajā skolas ēkā, mazajā bijis internāts, skolotāju un direktora dzīvoklis.

Rutai Lācei labi pavekusies zīmēšana pie skolotāja Pētera Kalniņa (mācījis arī krievu valodu). Bijis daudz jāzīmē klusās dabas. Skolotāja Zvaigznīte (Vilma Zvaigzne) mācījusi vēsturi (..)

Uz skolu gājuši pastalās, vācu gados ieviestas koka klikatas. Karam beidzoties, veikali bijuši tukši, diezgan liela nabadzība.

Ziemas bijušas aukstas un dziļas, logi aizsaluši, klasēs sēdējuši mēteļos. Kad aprūcis malkas, zēni lejā pie upītes zāģējuši kokus.

Garderobe bijusi 1. stāvā (kur arī vēlāk), bet pie tās durvīm bijis jāstāv tiem, kas izpelnījās nosodījumu (blakus bijusi skolotāju istaba). Tas nav bijis patīkami, jo garām ejošie varējuši pasmieties par stāvētājiem. Reiz Rutai Lācei

Apkopēja Viktorija Vītoliņa (pa kreisi) ar skolotāju L. Skroderi, domājams 1950. gados. Foto no skolas arhīva

Ilggadējā skolas saimniece Anna Grāpe skolas virtuvē 1950.(?) gados.

Foto no skolas arhīva

Skolotāji 1948. gadā: 1. rindā no kreisās: L. Āboliņa, Ž. Dievkociņa, P. Kalniņš, V. Zvaigzne; 2. rindā: Dz. Kaminska, L. Skrodere, L. Zariņš, A. Zariņa, A. Lūse. Foto no skolas arhīva

Skolas ēka 2022. gada decembrī.

Ingas Sudāres foto

arī nācies tur atrasties, jo kādā reizē viņa nebija pasveicinājusi skolotāju Āboliņu, bijusi bērnu bariņā un nodomājusi, ka nekas nebūs. Taču skolotājs to pamanījis. Skolniecei bijis milzīgs kauns stāvēt pie garderobes. Skolēnus daudz esot nomocījuši eksāmeni, kas bija jākārto jau no 4. klases.

Internāta bērni veda uz skolu produktus, mājas bērni skolā neēda.

R. Lācei patikusi ekskursija uz Staburagu pēc 7. klases beigšanas.

Braukuši ar smago mašīnu. Kokneses pilsdrupu tuvumā cēlušies Daugavai pāri ar prāmi. Skats bijis jauks, kaut gan lielie koki, kas auguši Staburaga klints augšā, jau bijuši nozāģēti, tur auguši siki krūmeļi (..)

Skolā dejujuši tautiskās dejas, bijis koris. Mācību grāmatas bijis jāpērk pašiem. Ja rakstu darbu burtnīca bijusi pilna, tā bija jāatrāda, tad izsniedza zīmīti ar atļauju nopirkt jaunu burtnīcu. Tās stāvējušas kādā skapī.

Meitenes skolā drīkstējušas staigāt kleitās, uz vingrošanas stundu pārģērbās.

Skolas soli bijuši vecie (ar atzveltni un atlokāmu sola virsmu).

Elektrības nebija. Klasēs bija petrolejas lampas, piekārtas pie griestiem. Apgaismojums bijis pietiekams. Ceļi netīrīti, uz skolu jābrien. Bieži no lejas pļāvām nākuši siena vezumi, pajūgi reizē gājuši pat pa desmit un vairāk. Bērniem bijis jāiebrien ceļmalas sniegā, jānogaida, visi braucēji jāpasveicina. Bērni daudz lasīja grāmatas.

Vecākie skolēni dežurēja pa visu skolu (..) Visu nedēļu dežurēja viena skolēnu grupa, sestdienās bija lielā dežurantu maiņa, kad ziņoja skolotājiem. Dežurantiem bija stundas jāievēzina ar rokas zvanu.

Vēl no skolas darbiniekiem Ruta Lāce nosauca skolas pavāri Annu (domājams, Grāpi). Pa visu skolu bijusi viena apkopēja Viktorija Vītoliņa.

Ruta Lāce atcerējās, ka mācījusies kopā ar Skaidrīti Viču, Ausmu Avotiņu, Emmu un Alisi Akmentiņām, Ilgu Kalniņu, Aiju Nabagu, Brigitu Būrmani, Ilmu Dobiņu, Noru Breģi, Rutu Miezīti, Miervaldi Zvaigzni, Imantu Kļaviņu, Jāni Vidušu, Jāni Krūmiņu, Valdi Breģi, Ēvaldu Briedi, Ēriku Saukumu.

Materiālu sagatavoja Inese Sudāre

3. un 4. klases skolēni 1943. gada maijā. Domājams, Ruta Lāce viņu vidū. Foto no skolas arhīva

Jaunieši darbībā

Braucām uz Siguldu mācīties

Kā mēs uz Siguldu braucām gudrības par *Erasmus+* mācīties?

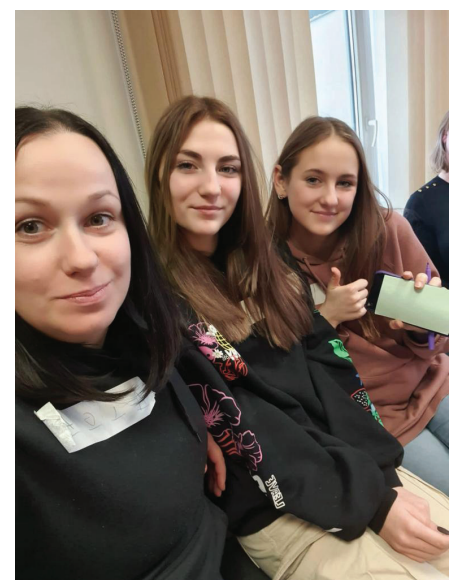
Braucām kopā ar Aigu Dzeni un Evelīnu Kurmīti. Pavisam mēs tur bijām 30 cilvēki no visām Latvijas pusēm. Rīkoja Jaunatnes Starptautisko programmu aģentūra. Dalībnieki bija no Jūrmalas, Limbažiem, Ventspils, Augšdaugavas novada, biedrības "Piedzīvojumu gars" u.c. Nakšņojām mēs hotelī "Sigulda". Istabīņas bija ļoti ērtas. Šis bija *Erasmus+*, tāpēc trešdien mums bija veģetāras pusdienas un vakariņas. Mēs nebijām ēdušas veģetārisku ēdienu, tāpēc tas mums bija kaut kas jauns (porcijas bija lielas un kārtīgi varēja paēst). Otrajā dienā pie mums bija viesi – apmaiņas studenti no Francijas, Ukrainas, Gruzijas. Viņi mūs iepazīstināja ar sevi un iemācīja arī dažus vārdus, kā pateikt kaut ko viņu valodā. Tas bija tiešām interesanti. Mums ar viņiem bija jākomunicē angļiski, jo viņi latviešu valodu vēl tikai mācījās.

Protams, ka mēs viņiem iemācījām dažus vārdus arī mūsu valodā. Mēs viņiem noorganizējām pārsteigumu – tādu mazu ballīti, lai viesi saprastu, kas ir Latvija, kāda ir bijusi mūsu valsts pagātne. Dejojām latviešu tradicionālās dejas, kā arī nobeigumā dziedājām latviešu populārākās dziesmas, kas viņiem ļoti patika.

Mācījāmies mēs par *zaļajiem principiem, Erasmus+*, kā rakstīt projektu, izmantojot *zaļos principus*. Mēs ar Evelīnu uzzinājām, kas ir apmaiņas studenti. Aiga jau zināja, kas ir apmaiņas studenti. Viņa mums pastāstīja kaut ko vairāk par šiem jauniešiem.

Iedziļinoties jēdzienā *zaļie principi*, mēs mācījāmies, kā būtu pareizāk šķīrot atkritumus, kas ir un kas nav draudzīgs dabai, kā samazināt atkritumus. *Erasmus+* mēs strādājām grupās, kur komandas bija jauktas. Tas bija jauki, jo mēs varējām iepazīt jaunus cilvēkus un uzzināt, kāda ir viņu pieredze saistībā

ar *Erasmus+*. Guvām tiešām ļoti daudz informācijas. Komandu darbā domājām, kas ir problēma Eiropā un kā to visu atrisināt. Apguvām projektu rakstīšanu, domājām, kas palīdzētu jauniešus iesaistīt aktīvā dzīvesveidā un kā labāk komunicēt ar citiem. Tas viss mums noderēs turpmākā dzīvē. Ieguvām daudz projektu ideju, ko varētu realizēt. Piemēram, Ventspilī ir EKO dome skolā, bet mēs EKO domi varētu nevis skolā dibināt, bet katrā pagastā, kur ir jauniešu centri. Tas palīdzētu Madonas novadam tapt zaļākam un veicinātu jauniešus būt radošiem. Mēs noteikti kļūvām radošāki un *zaļāki* šajā jomā un šīs zināšanas noteikti izmantosim visur, kur vien iespējams, protams, arī pasākumu rīkošanā Biksērē. Rīkojot pasākumus, ievērosim *zaļos principus*, ko mēs Siguldā apguvām. Mums ir jāsaudzē mūsu Latvijas daba. Mēs dalījāmies ar to, ko zinām par *zaļajiem principiem*, kā arī uzklusījām

ciemiņus, ko tieši viņi dara, lai Latvija būtu zaļāka.

Mums visām šīs mācības ļoti patika, jo iepazinām daudzus cilvēkus no dažādiem novadiem, pavadījām labi laiku. Mēs gribētu uz šādām mācībām braukt vēl, kur varētu apgūt zināšanas ne tikai par dabu, bet arī par citām tēmām – *Eras-mus+*, pasākumu organizēšanu, aktīvu ikdienu, veselīgu dzīvesveidu utt. Mēs vēlētos janvārī arī Biksēres iedzīvotājiem pastāstīt, ko Siguldā iemācījāmies, tuvāk iepazīstināt ar *zaļajiem principiem*, jo Biksērē tā ir aktuāla tēma. Tā mēs varētu Biksēres iedzīvotājiem vēl un vēlreiz atgādināt, ka atkritumi tomēr jāšķiro no jādzīvo pēc iespējas zaļāk.

Lieliska iepazīšanās bija ar biedrības “Piedzīvojumu gars” pārstāvjiem. Viņi

piedāvā dažādas izklaides jauniešiem un pieaugušajiem. Tā kā arī mēs organizējam jauniešiem pasākumus, tad mūs interesēja, kā viņi piesaista apmēram 100 jauniešus. “Piedzīvojumu gara” jaunieši mums pastāstīja, kā viņiem tas izdodas. Protams, ka arī mēs izmantosim viņu metodes.

Arī turpmāk vēl vairāk uzmanības pievēršīsim, lai Sarkaņu pagasts netiktu piesārņots un lai iedzīvotāji šķirotu atkritumus.

Noslēguma dienā pēc mācībām devāmies izklaidēties uz Siguldas kartingu trasi “Klikk” centrā. Tur izbraucām ar kartingiem. Pēc tam apskatījām “Klikk” centru. Centrs ir patiešām liels un tur ir dažādi izklaides piedāvājumi. Mums ir doma noorganizēt nākamgad ekskursiju

jauniešiem uz “Klikk” centru.

6. decembrī devāmies izbraukumā pa pilsētu, vērojām, kā izgaismota Sigulda. Pils iela tiešām izskatījās ļoti skaisti, visur mirdzēja lampiņas. Braucām arī uz Turaidu pāri tiltam un arī tur bija skaisti.

7. decembrī aizbraucām uz *HesBurger*, jo gribējās ieēst kaut ko stiprāku pēc veģetārajiem ēdieniem.

Braucot mājās, bija neliels šoks, jo autobusam priekšā izskrēja stirna. Aiga nobremzēja un teica: “Noteikti, ka skries vēl viena stirna.” Un tieši tā arī bija. Par laimi, dzīvnieku nenotricām, bet stirniņa paslīdēja un gandrīz nokļuva zem mašīnas. Stirna palika dzīva!

Brauciens bija izdevies!

Evas Everitas Rozentāles
teksts un foto

Hokeja laukums BIKSĒRĒ

Rudens izskaņā uzrunājot vietējos jauniešus, pagasta pārvaldi un uzņēmējus, multifunkcionālā centra “LOGS” vadītāja apņēmas realizēt vērienīgu projektu – izveidot hokeja laukumu pie multifunkcionālā centra “LOGS”.

Apzinoties, ka šī brīža budžetā ne tuvu nav līdzekļu, lai realizētu šāda apjoma projektu, vērsos pie biksēriešiem Lau-mas Kubas un Matīsa Kubas ar lūgumu VMS “Timber” rast iespēju atbalstīt laukuma izveidi. VMS “Timber” bija pretimnākoši un piekrita būt ļoti nozīmīga šī projekta daļa. Kā saka pats Matīss Kuba: “Tikai pateicoties visai VMS “Timber” kuplajai 120 cilvēku komandai, kas kopā strādā un attīstās, šāds atbalsts iespējams.” Viņš uzsver: “Ka dzīvē, tāpat kā hokejā, viens uzvarēt nevar – uzvarēt var tikai, spēlējot labā komandā.”

Šie vārdi iedvesmo un liek turpināt iesākt ar lielāku sparū.

Pateicoties VMS “Timber” labajai komandai, materiāli laukuma bortu gatavošanai jau ir nonākuši pie mums, un Sarkaņu pagasta darbinieki sākuši darbu. Bez viņiem šāda mēroga projekts nebūtu iespējams. Gan es kā centra vadītāja, gan jaunieši un visi iesaistītie esam ļoti pateicīgi par dāsno ziedojumu jauniešu iniciatīvas īstenošanai.

Paldies sakām Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītājam Sandim Kalniņam un kolēģiem par atbalstu darbu organizēšanā un pagasta darbiniekiem par laukuma bortu skrūvēšanu!

Lielu atbalstu saņemam arī no UNISPORTS Madonā. UNISPORTS komanda apņēmusies sponsorēt hokeja mačiem paredzētās balvas – kausus un medaļas. Šāda veida atbalstu ļoti novērtējam, jo tas ir svarīgi gan jauniešiem, gan visai Biksēres kopienai.

Ļoti nozīmīgs un neatsverams ieguldījums arī no biksērieša Vaira Skuruļa iniciatīvas. Vairis novembrī, sadarbojoties ar multifunkcionālo centru “LOGS”, iesniedza Latvijas jaunatnes padomei jauniešu iniciatīvu projektu “Hokeja ziema Biksērē”. Projekts tika atbalstīts, finansējums tiks piešķirts janvārī. Projektā paredzēts finansējums dažādu pasākumu realizēšanai saistībā ar jauno laukumu jau janvārī. Aicinu sekot līdzī arišām sociālajos tīklos!

Lai laukums tiktu izveidots pēc iespējas kvalitatīvāks un visiem pieejams jau no 05.01.2023 plkst.18.00, MFC “Logs” aicina uz pirmo tikšanos MFC “Logs” Biksērē, J. Ramaņa ielā 4 visus, kuri vēlas iesaistīties ar padomu, idejām, darba rokām, pieredzi vai vienkārši vēlas būt daļa no šī projekta. Tikšanās laikā plānots pārrunāt laukuma veidošanas metodes, ledus kopšanas iespējas un hokeja turnīru organizēšanu uz laukuma. Kā arī izrunāt dažādus citus jautājumus, piemēram, kā veidot grafiku, lai slidot gribētāji un hokeja spēlētāji viens otram nav apgrūtinājums un laukums pieejams visiem.

Visu sezonas laiku tiks organizēta sli-

došanas un hokeja inventāra ziedošanas akcija. Kopā ar jauniešiem vēlamies uzrunāt sponsorus un vienkārši labus cilvēkus, kuriem ir lieks inventārs, kuru varētu dāvināt kādam, kuram nav iespējas pašam to iegādāties. Jums lieko, bet kādam noderīgo inventāru lūdzam nogādāt MFC “LOGS” vai sazināties ar centra vadītāju Aigu (tel. nr. 29902185) par tā nodošanu.

2023. gada 14. janvārī, laukuma atklāšanas pasākumā, tiek aicināti visi iesaistītie jaunieši, speciālisti, sponsori un palīgi. Pasākuma laikā notiks hokeja mači starp viesu un vietējām komandām. Mačos piedalīsies, cerams, vismaz viena vietējā komanda un vairāki viesi no novada un blakus novadiem. Mačus tiesās paši dalībnieki, tādā veidā stimulējot līdzdalību un godprātību. Ļoti ceram uz atsaucību.

Pasākuma beigās tiks godinātas pirmās trīs godalgotās vietas hokeja mačos un pasniegtas motivācijas balvas aktīvāšu labākajiem dalībniekiem.

Pasākumā 21.01.2023 tiek aicināti visi, kuri neprot slidot, apgūt šo prasmi. Prasmes palīdzēs apgūt multifunkcionālā centra “Logs” brīvprātīgie jaunieši un vadītāja.

Aicinu visus būt aktīviem, iesaistīties gan laukuma tapšanas procesā, gan tā apdzīvošanā, jo KOMANDĀ IR SPĒKS!

Aiga Dzene, multifunkcionālā centra “Logs” vadītāja

Svētku brīži

Senioru Ziemassvētku egle

Šogad, 18. decembrī, pēc divu gadu pārtraukuma, TN "Kalnagravas" pulcējās kupls skaits senioru, lai kopīgi ieskandinātu Ziemassvētkus. Seniorus sagaidīja klāts svētku galds, Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītāja Sanda Kalniņa sveiciens, SDK "Labākie gadi" priekšnesums, muzikāls sveiciens Edgara Jankovska, Aigas Dzenes, Valentīnas Gailītes un Ingas Bārbales izpildījumā. Pēc koncerta seniorus uz dančiem aicināja grupa "Māgas".

Jāsaka, ka neviena dziesma neizskanēja bez dejotājiem uz TN "Kalnagravas" deju grīdas. Seniori dejoja un līksmojās visu balles laiku. Starp aktīvajām dejām pie senioriem bija ieradies Salatēvs. Seniori cits pēc cita, devās nopelnīt dāvaniņu. Daži skaitīja svētku pantiņus, daži dejoja un vēl daži dziedāja. Kāda seniore pat deklamēja savu dzejoli.

Svētku noskaņa patiesi bija jūtama visa vakara garumā. Liels prieks bija

redzēt, ka seniori bija ieradušies kuplā skaitā – gan tie, kuri aktīvi apmeklē dažādus MFC "Logs" un TN "Kalnagravas" pasākumus, un prieks bija redzēt jaunas sejas.

Sarkaņu pagastā ir aktīvi, dzīvespriecīgi, laipni un apņēmīgi seniori. Vēlu saglabāt šo dzirksti un ceru uz tikšanos citos pasākumos tikpat un vēl kuplākā pulkā.

Aigas Dzenes teksts un foto

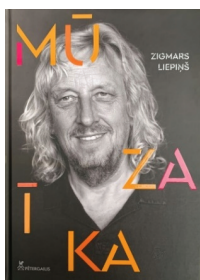

Jaunumi bibliotēkās

Grāmatas gada nogalē Biksēres bibliotēkā

Ziemai un Ziemassvētku gaidīšanas laikam piemīt vārdos neizsakāma burvība. Dienas kļūst īsākas, vakari – garāki. Un gribas arvien biežāk iedegt sveces, ieliet glāzē kādu karstu, aromātisku dzērienu un vērot, kā aiz loga klusi krīt sniegs.

Taču svētku gaidīšanas laiks ir arī visai rošīgs – jo tuvāk nāk gada nogale, jo biežāk mūsu domas sāk vormot ap gardumiem, ko varētu celt Ziemassvētku galdā, ap dāvanām un dažādiem pārsteigumiem, ar ko iepriecināt savējos svētkos. Arī Biksēres bibliotēkā jau gada nogalē ir ienākušas skaistas grāmatas, ar kurām gribas iepriecēt visus lasīt gribētājus svētku gaidīšanas laikā.

- Zigmars Liepiņš un viņa "Mūziķa" ir aizraujoša lasāmviela. Visiem, bet jo īpaši mums – paaudzei, kas bērnību un jaunību va-

dījusi absurdaajā padomijā, bet brieduma gadus atgūtajā brīvajā Latvijā. Puse uz pusi. Tā ir paaudze savas dzīves kalnā, no kura labi pārskatāmas abas puses. Acis, ar kurām skatās Zigis, pārsvarā ir smejošas un ironiskas. Par laimi, tajās lēkā arī pašironijas velniņi. Labs humors. Palaikam – aizkustinājums un mīlestība. Bērnišķīgs prieks, piedzīvojumu kāre. Bieži – skumīgs cinisms un nesaudzība pret liekuļiem un nodevējiem. Drebiēt visi, kas Zigmaram gadu garumā ieribuši un riebušies! Tuvu pazīstot Zigmara kopš rokoperas "Lāčplēsis" laikiem, gribu uzsvērt grāmatas lielāko vērtību – autentiskumu. Rakstītais pēc stila un satura ir atbilstīgs Zigmara būtībai. Tāds ir Zigmars, un tāda ir viņa grāmata – īsta. Laikmeta precīzas un ietilpīgas skices. Bērnišības mistiskie pārdzīvojumi. Lidojošie šķīvīši, masonu loža, bīstamas saskarsmes ar noziedzīgo pasauli, bohēma un, protams, populārās mūzikas un Operas vide ar vis-

notaļ pazīstamiem personāžiem, kas tēloti gan ar iznīcinošu jautrību, gan ar goddevību. Visi saukti īstajos vārdos! Māra Zālīte

- Pirms vainot likteni, ieskaties spogulī! Liedagā atrastie septiņi zobu protēžu pāri izrādās baisa zīme – viens piederējis ģenerālim Bozem, kurš jau labu laiku pazudis bez vēsts. Pulkvežleit-

nantam Kaķītim tiek piedāvāts paaugstinājums – policijas priekšnieka krēsls; ar nosacījumu – atrast pazudušo. Tikmēr Mežāju skolā, kur sācis mācīties Mika dēls Uģis, tiek uzspridzināts ķīmijas kabinets un nogalināts pasniedzējs; policija vaino Uģi. Atklājas melni un draudīgi noslēpumi no viņa mātes – Kaķīša jaunības dienu aizraušanās Sandras – pagātnes. Mežāju doktorāta uzgaidāmajā

telpā pieņemšanas laikā nomirst vīrietis. Izrādās – viņš nogalināts. Ap pūcmājniekiem un viņu draugiem savijas melnas aizdomu ēnas, ko var izkļaidēt tikai kopīgiem spēkiem. Diemžēl atklājas, ka daži draugi spēlē pretējā laukuma pusē, bet Pūču Māju un cilvēkus noklausās un izspiego. Kaķīša vīriem un ģenerālim Basam rodas pamatotas aizdomas, ka viss notiekošais ir rūpīgi izplānots, lai viņus iebiedētu, radītu spriedzi un kādam dotu iespēju manipulēt. Viņi pieņem negaidītu lēmumu... Bet baronese Anna Roze pošas kāzām. Un lai nevienš pat nemēģina traucēt!

- Trīs Latvijas ebreju meiteņu dienasgrāmatas, rakstītas no 1934. līdz 1941. gadam, atklāj ne tikai autoru novērojumus, domas, jūtas un emocijas, bet arī atspoguļo tā laika notikumus un sabiedrības noskaņojumu. Annija Hackelsone, Hanna Bloha un Šeina Grama uzauga ļoti atšķirīgās vidēs, dzīvoja dažādās pilsetās, runāja un rakstīja dienasgrāmatas savu ģimeņu valodā – latviski, vāciski, jidišā, katra stāstīja par savas dzīves notikumiem, bet visas viņas vieno traģisks liktenis – bojāeja Holokaustā 1941. gadā.

- Pirmā sastapšanās ar Andreja Eglīša dzeju man bija 2016. gadā, kad meklēju tekstus dziesmu ciklam “Romantika”, kuram kā galvenais izpildītājs bija iecerēts Ingus Pētersons. Šajā ciklā ļoti iederējās Kārļa Krūzas, Erika Ādamsona, Viļa Plūdoņa un Kārļa Skalbes dzeja. Nejauši manās rokās nonāca kāda Andreja Eglīša dzejas izlase. Pirmskara laika dzeja uzrunāja ar vienkāršību, romantismu, un daži dzejoļi sāka skanēt paši no sevis. Interesanti, ka dziesmas “Neatrastai”, “Vasaras vainagā”, “Es vārgu sakni aplēju” tapa, paņemot rokās ģitāru un piemeklējot vienkāršus akordus.

- Deviņpadsmit gadus vecā Minnija zina, ka viņai kā Dānijas prin-

cesei nāksies ieprecēties karaliskā ģimenē. Liktenis viņu aizved uz Krieviju, kur viņa nu jau kā cariene Marija Fjodorovna piedzīvo gan patiesu mīlestību, gan neizmērojamas sāpes. Aizraujošs romāns par Krievijas pēdējā cara Nikolaja II māti, vienu no impēriskās Krievijas iverdmesmojošākajām sievietēm, kura centās noturēt dižciltīgo Romanovu dinastiju un saglabāt savu ģimeni.

- Vien ar dažu dienu starpību tiek atrasti divu sieviešu līķi – abu upuru sakropļotās kājas atgādina groteskas nāru astes. Kad bez vēsts pazūd vēl viena sieviete, prokurores Jānas Berzeliusas vadītajai izmeklēšanas komandai ir skaidrs – jārikojas ātri. Vienīgais izmeklēšanas pavediens noziegumus saista ar ieslodzījumā mītošo Simonu Nūrelu, taču vīrietis atsakās runāt. Palielinoties sabiedrības spiedienam, policijai nākas rīkoties pārdroši un lūgt palīdzību Simona terapijas biedram Danilo – vienīgajam cilvēkam, kura eksistence apdraud Jānas drošību un nākotni.

- Kad laulības stāžs sasniedz 20 gadu atzīmi, tā nereti piedzīvo lūzumu. Inguņa pamana atsvešināšanos, kad vīrs, veiksmīgais arhitekts Vilmārs, tiek ievēlēts Saeimā un mainās viņa dzīves ritms. Ģimenes siltums nav kāzu dienā iegūta uz mūžu paliekoša un nezūdoša dāvana. Kurp abus novedīs liktenīgie krustojumi, kuros viņus dzīve nolikusi? Rakstniece Lijas Bīrdakas jaunais romāns ievēl lasītāju 21. gadsimta ģimenes ikdienā, prasmīgi atklājot jūtu transformācijas un zemstrāvas.

- Velsas princese Diāna ir viena no spožākajām divdesmitā gadsimta personībām, kura visā pasaulē kļuva slavēta pēc laulībām ar Apvienotās Karalistes troņmantinieku princi Čārlzu. Viņas neatkārtojamā un pretrunīgā dzīve ir raisījusi ne vienu vien jautājumu. Kāpēc

stāsts, kam bija jāklūst par vienu no 20. gadsimta skaistākajiem mīlas stāstiem, beidzās ar traģēdiju?

Britu rakstniecei un biogrāfei Sārai Bredfordai pēc vairāk nekā desmit gadu pētnieciskā darba ir izdevies atbildēt uz šo un vēl daudziem citiem jautājumiem, radot izcilu un saistošu Diānas biogrāfiju. Lasītājiem nu ir iespējams uzzināt par princesi Diānu to, kas līdz šim ir ticis noklusēts. “Sāra Bredforda nekad nesagādā vilšanos.” (Jeanette Juarez, Amazon) “Šī ir viena no labākajām Diānas biogrāfijām. Autore nebaidās atklāt patiesību pat tad, kad tā ir neglīta.”

- Ir 2020. gads. Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Teiksma saņem domes priekšsēdētāja Donāta ultimātu – steidzami rast veidu, kā glābt novadu no apvienošanas ar citu. Ieju trūkst, taču apspriedes laikā dzimst pārdoša iecere – izstrādāt iepazīšanās platformu stabilu laulību nodibināšanai un iedzīvotāju skaita palielināšanai. Projektā nekavējoties tiek iesaistīti divi visnotaļ pievilcīgi programmētāji, viens no tiem – Donāta krustdēls. Teiksma, viņas kolēģe Šarlote un abu domubiedrenes – bibliotekāres – līdz šim bija laimīgi rošījušās savā nodabā pašvaldības mērķiem iekārtotajā senajā muižā. Vai tagad visam patīkami ierastajam tuvojas gals?

- “Togad pavasaris ir skumjš. Brīdī, kad tas beidzot atplaucis un “ziediem rotātas pļavas”, tajā ienāk ēnu valsts. Lauku sētas brīnumbērns Eduarda liktenī stāsts par uzliesmošanu un strauju sadegšanu nav oriģināls, arī ne stāsts par sava talanta nenovērtēšanu, vēlmi sadedzināt uzrakstīto un slavu, kas atnāk tikai pēc nāves. Bet fakts, ka 2022. gadā Veidenbauma apjomā nelielo literāro mantojumu vairāk nekā gadsimtu pēc viņa nāves turpina lasīt, citēt un izdziedāt, liecina par ko nepārejošu. Tam centies piekļūt arī Arno Jundze savā versijā par dzejnieka neprātīgi īso mūžu.” Vents Zvaigzne

Didzis Akmentiņš,
Madonas novada Sarkanu pagasta
Biksēres bibliotēkas vadītājs

Viss notiek!

24. septembrī deju kolektīvs “Senči” viesojās Ķegumā, kur piedalījās deju kolektīvu sadancī.

29. septembrī multifunkcionālajā centrā “Logs” pulcējās aktī-

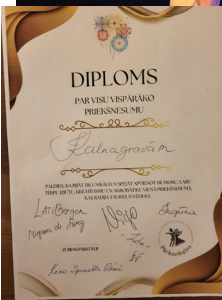
vākie pagasta seniori, lai atzīmētu starptautisko Senioru dienu, ko visā pasaulē atzīmē 1. oktobrī. Pasākuma laikā senioriem sveicienus sūtīja pagasta pārvaldes vadītājs Sandis Kalniņš, sociālā darbiniece Staņislava Pommere. Ar nelielu skeču priecēja amatierteātra “Piņģerots” aktieri Inga Bārbale un Viktors Leimanis. Pēcpusdienas noslēgumā pie senioriem ciemojās Madonas kultūras nama folkloras kopas “Vērtumnieki” dalībnieki, priecējot ar dziesmām un ikvienu aicinot kopīgās latviskās rotaļās un dančos.

No 7. līdz 9. oktobrim daļa no deju kolektīva “Kalnagravas” viesojās Bergenā, Norvēģijā, lai piedalītos latviešu

tautas deju kolektīvu sadraudzības pasākumā. Kolektīvs bija sagatavojis dejas gan svinīgajam koncertam, gan priekšnesumu tematiskajai parādei par tēmu “Mūzikls”. Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Kalnagravas” šajā parādē atainoja fragmentu

no rokoperas “Mauglis” 2021. gada jauniestudējuma – dziesmu “Jauna ēra”, ar ko nopelnīja “Diplomu par visu vispārāko priekšnesumu”. Interesanta un saistoša bija orientēšanās spēle pa Bergenu “Ezītis miglā”, kur, meklējot kontrolpunktus, varēja labāk iepazīt pilsētu. Ciemošanās Bergenā noslēdzās ar krāšņu, latvisku koncertu “Sadraudzības dejas”. Kā atzina paši dejotāji, bija ļoti liels prieks iegūt jaunus draugus no citiem deju kolektīviem un prieks bija satikt un izbaudīt bijušo “Kalnagravu” dejotāju Agritas un Gvido Murānu viesmīlību. Viņi sarkaniešus uzņēma savās mājās.

29. oktobrī tautas nama “Kalnagravas” deju kolektīvi “Resgaļi”, “Kalnagravas”, “Labākie gadi” un “Senči” ar koncertprogrammu “Vedam danci šovakar” priecēja Barkavas kultūras nama apmeklētājus.

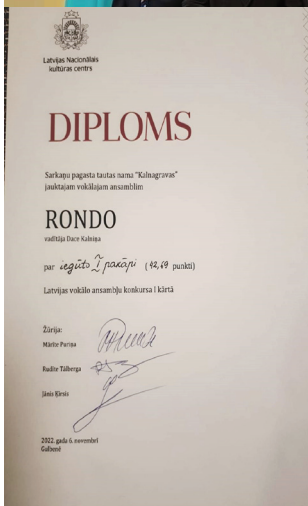

6. novembrī biedrība “Šurpu turpu”

“Kalnagravās” bija noorganizējusi vēl vienu pastalu gatavošanas meistarklasi, kurā interesentu apgūt šo prasmi netrūka.

6. novembrī “Kalnagravās” uz kopmēģinājumu, lai precizētu XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII deju svētku repertuāra dejas, pulcējās F1 grupas senioru deju kolektīvi – sarkaniešu “Labākie gadi” un “Senči”, Madonas kultūras nama “Atvasara” un kolektīvs no Meirāņiem “Meirāni”.

6. novembrī jauktais vokālais ansamblis “Rondo” piedalījās XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII deju svētku vokā-

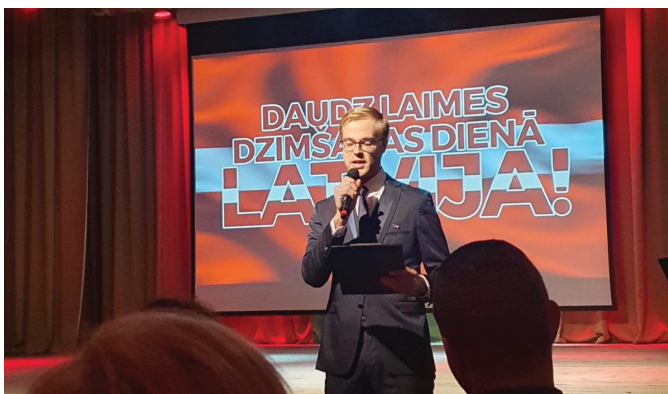

lo ansambļu konkursā Gulbenes kultūras centrā. Konkursa stingrā žūrija mūsējo sniegumu novērtēja ļoti atzinīgi un ieguldītais darbs tika novērtēts ar 1. pakāpes diplomu.

Apsveicam un lepojamies ar viņiem!

11. novembrī sveicīšu liesmas, lai pieminētu varoņus, kas cīnījās Brīvības cīņās 1919. gadā, tika iedegtas pie pagasta iestādēm. Tika izgaismots arī Latvijas kontūras vides objekts Biksēres parkā.

18. novembrī “Kalnagravās” uz svētku koncertu “Daudz laimes, Latvija!” pulcējās visu paaudžu pagasta deju kolektīvi. Pasākuma laikā svētku uzrunu teica Dzelzavas un Sarkaņu pagasta pārvaldes vadītājs Sandis Kalniņš, izskanēja laba vēlējumi Latvijai gan no psākuma vadītājas Jutas Gailītes, gan no deju kolektīvu dalībniekiem.

Nobeigumā, kā jau jubilejās, visi baudīja pagasta pārvaldes saldo cienastu.

19. novembrī vokālais ansamblis "Rondo" kopā ar Dzelzavas kultūras nama vokālo ansambli "Variants" viesojās

Alūksnes novada Mālpupes Saieta namā ar koncertprogrammu "Es mīlu dzīvi skaisto".

26. novembrī deju kolektīvs "Labākie gadi" Ogres kultūras centrā piedalījās senioru deju kolektīvu sadancī "Ielūdz Ogrēnietis".

4. decembrī "Kalnagravās" uz latvisku koncertu "Ziemassvētkus gaidot" aicināja Etnogrāfisko kokļu kopa, kas no šā gada septembra par savu mājvietu sauc Amatu skolu pie mums Sarkaņos. Zitas Gailītes vadītais radošais kolektīvs apvieno dalībniekus no daudzām Madonas novada vietām, un tā rindās ir arī sarkanieši. Latviski, skanīgi un neaizmirstami skaisti, tā var raksturot šo koncertprogrammu. Koncerts bija kā vizītkarte kolektīvam, kuram var pievienoties ikviens, kas vēlas iemācīties spēlēt kokli.

Valdas Kļaviņas teksts
Foto no tautas nama arhīva

Apsveikums

Tik daudz Tev visa vēl priekšā,
Jo vēl tikai ir sācies Tavš rīts,
Ej pasaulē, mazulīti,
Tev vecāku mīla ies līdz!

Sarkaņu pagastā 2022. gadā
piedzimuši astoņi bērniņi, no tiem
četras meitenītes ar vārdiņiem –

Estere, Laima, Heilija, Emīlija –
un četri puisīši ar vārdiņiem –
Artūrs, Toms, Miķelis, Jānis.

Sveicam laimīgos vecākus un
vecvecākus!

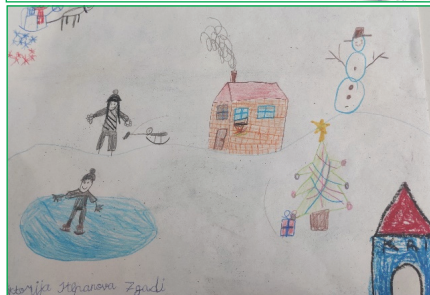
Paldies,
Ingai Sudārei-Špunei
par fotogrāfijām

18. novembra un senioru eglītes
pasākumu noformējumam!

Jaunieši darbībā

Zīmējumu akcija "Silti ziemassvētki visiem"

Arī šogad, kā jau ierasts, norisinājās Ziemassvētku zīmējumu akcija, kur bērni un jaunieši zīmēja Ziemassvētku zīmējumus, kurus vēlāk MFC "LOGS" transformēja Ziemassvētku apsveikumos pagasta senioriem. Zīmējumu skaits, salīdzinot ar pagājušo gadu bija dubultojies. Saņemti gandrīz 30 zīmējumi. Tas priecē! Paldies visiem lielajiem un mazajiem māksliniekiem. Aicinu visus, kuri vēl nav saņēmuši saldo pateicību no MFC "LOGS" un Sarkaņu pagasta pārvaldes, sazināties ar MFC "LOGS" vadītāju telefoniski (T:29902185), lai vienotos par paciņas nodošanu.

Afiša

"KALNAGRAVĀS"

7. janvārī plkst. 19.00
tautas nama "Kalnagravas"
amatiermākslas kolektīvu
koncerts

"Uz gadumijas sliekšņa"
Ieeja – bez maksas

14. janvārī plkst. 22.00
Jaungada balles

Spēlēs grupa "Rolise"
Ieejas maksa – 5,00 eiro

4. februārī plkst. 19.00
deju kolektīvu sadancis
Piedalās senioru deju kolektīvs
"Senči" un draugi
Ieeja – bez maksas

18. februārī plkst. 19.00
deju kolektīvu sadancis
"Deju kupenā"

Piedalās vidējās paaudzes deju
kolektīvs "Kalnagravas" un
draugi
Ieeja – bez maksas

4. martā plkst. 19.00
vokālā ansambļa "Rondo"
20 gadu jubilejas koncerts
Ieeja – bez maksas

No 19. decembra līdz 2023. gada 19. februārim Sarkaņos, Amatu skolā, iespējams apskatīt darbus, kas pretendē būt XXVII Vispārējo latviešu dziesmu un XVII deju svētku Tautas lietišķās mākslas izstādes "Radi un rādi" dalībnieki. Izstādīto darbu autori – TN "Kalnagravas" amatu skolas rokdarbu un aušanas pulciņa un Cesvaines KN rokdarbu un aušanas studijas dalībnieki.

Nākamā gada sākumā izstādi apmeklēs Latvijas Nacionālā kultūras centra pārstāvji, lai izvērtētu un izvēlētos labākos darbus izstādei, kas svētku laikā būs skatāma Rīgā, Sporta 2 kvartālā.

Izstādi apmeklēt iespējams, iepriekš piesakoties pa tālruni: 29424739.

Sēru vēsts

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.*

2022. gadā mūža mierā aizgājuši:

Agris Balgalvis;
Valija Berģe;
Ivo Bondars;
Skaidrīte Briede;
Gunārs Brūnis;
Jānis Daugulis;
Irēna Ešmane;
Ināra Galeja;
Sergejs Guļbinovs;
Skaidra Gutāne;
Daina Kalniņa;
Ivans Karandējs;
Anna Krūmiņa;
Jānis Ozols;
Strauja Resele;
Veneranda Rubene;
Olga Sniedzīte;
Zenta Stafecka;
Ainis Šakiels;
Marija Žuka.

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem.
Lai aizgājušajiem vieglas dzimtās
zemes smiltis!

SARKAŅU PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Sarkaņu pagasta pārvalde, Madonas novads

Izdevuma redaktore Valda Kļaviņa, tel 29424739, e-pasts: valda.kalnagravas@inbox.lv

Redkolēģija Inga Bārbale, Inese Sudāre, Andris Trečaks

Iespiests SIA "Erante", Madonā, Saieta lauk. 2.

Datorsalikums. Ofsetiespiedums.

Par rakstu saturu un faktu precizitāti atbild autors